

A gomb üzenete

Egy régi időkapszulát tartok a kezemben. Remegő kézzel veszem le a fedelét.

Arra gondolok, hogy ***milyen üzenetek lehetnek az idők postájában.***

A kölcsi evangélikus templom időkapszulája rég elfelejtett történeteket rejtene, melyek évtizedek, évszázadokkal ezelőtt fontos események voltak. Ma már senki sem tud róluk, nagyapáink, dédapáink már nem beszélnek róla. Elfelejtette mindenki. Most kezemben tartom egy gyülekezet őstörténetét. Kíváncsisággal és óvatossággal nyúlok a régi tekercsekhez, a kézzel és géppel írott jövőbe küldött üzenetekhez. Vajon mire tanítja a jelen nemzedékét a múlt üzenetei? A gyülekezet genezise milyen új erőt adhat a kölcsi evangélikus egyházközségnek?

Nem véletlen, hogy 2015 nyarán felújítják turisztikai pályázatból a kölcsi evangélikus templomot kívül, belül.

Sem a XIX. sem a XX. században nem volt ilyen nagyméretű felújítás a templomnál és környezeténél.

Isten szeretetének a jele a külső megújulás.

A lelkek belső megújulására is épp oly szükség van, mint a külső renoválásra.

Remélem, hogy az időkapszula segíti a gyülekezet tagjait abban, hogy Isten gondviselő szeretetének tanúi lehessenek.

Az időkapszulát felbontjuk, a benne lévő üzeneteket megismerjük, majd elhelyezzük a mi üzenetünket a jövő generáció számára. A régi időkapszula ismét felkerül a toronygombjába és ki tudja hány évtized múlva ismét lekerül.

Akkor ismétlődnek az események és újra végiggondolja egy lelkész vagy presbiter az időkapszula küldetését.

Izgalmas kérdés: hogyan töltheti be ma az ősök által elgondolt küldetését a toronygombba zárt kapszula?

A küldetés lényege ***a gyülekezet történetének bemutatása***, a gyülekezeti tagok üzeneteinek átadása a következő kor hívei számára.

Az időkapszulának akkor lesz megelevenítő hatása a gyülekezet felé, ha megismeri. Azért készült ez a rövid összefoglaló gyülekezet történetét bemutató könyv, hogy az jövőbe küldött üzenetek betöltsék küldetésüket és mi Isten szeretetének és

Kölcsei Evangélikus Templom idő kapszulájának üzenetei az utókor számára.

gondviselésének tanúi lehessünk a gyülekezet geneziséét olvasva.

Kölcse 2015.09.01.

Tóth Attila lelkész

Kölcsei evangélikus gyülekezet 2014-ben

Első üzenet
Czékus Károly
1884.márc 28

„Az Isten a mi oltalmunk és erősségünk és igen alkalmas segítségünk a mi nagy nyomorúságainkban. Ez okáért nem félünk, ha a föld megindulna is, és ha szintén a hegyek a tenger közepibe bemerülnének is.”

Ezeket a vigasztaló szavakat idézi Dávid a zsoltáríró Izraelnek erős Istenéhez. Ezeket a szavakat vehetjük mi is ajkainkra, midőn Isten megengedé azon örömet, hogy az Isten segítségével által felépült templomunk a gombot és a csillagot az év Pünkösöd 2-dik napján föltehetjük. Hatalmas dolgokat cselekedet velünk is az Úr! Ő volt a mi oltalmunk és erősségünk, ezért áldjuk is az ő sz. nevét a mi életünk napjaiban.

Hogy pedig egykor utódainknak is tanuljanak lelkesülni az ősök példáján, s el ne feledkezzenek a hatalmas Isten jótéteményeiről, melyeket mivelünk cselekedett, álljon itt röviden egyházunk története:

Egyházhíveink elődei felső-Zemplén Sáros abauj megyékből szakadtak ide a múlt század utolsó évtizedeiben, kiket mint becsületes, szorgalmas földműveseket készséggel fogadtak be a földesurak. Megérkezésük után egyesültek a szomszédos Penyigén és sonkádón lévő hittestvéreikkel és vérrokonokkal, s felvetették magukat mint leányegyház a nagykárolyi evangélikus egyház keblébe.

1808 szept.4-kén Batrsch András lelkész és Somogyi Albert urak kijöttek Károlyból szemlezték az új leányegyház viszonyait. Gondnokul választattak ekkor Soltész Péter, s egyházfiúl Szabó János.

Istentiszteletre majd az egyik, majd a másik atyafinál gyülekeztek össze, mint az öt keresztények, hol a gyülekezet értelmesebb tagja felolvasott előttük egy fejezetet a bibliából vagy tanítást a Blaho és Kollár egyházi beszédeiből tót nyelven.

Gyermekeiket a helybéli testvér egyh. református iskolájában taníttatták, hol azok csakhamar elmagyarosodtak, s magyarosították az öregeket is.

Nagyobb lendületet vett a kis gyülekezet az ötvenes években, midőn minden egyes úrbéres saját földbirtokának teljhatalmú tulajdonosa lett.

Konyecsky György közülük kénytelen lévén a telkén lévő házat, mely volt a földesúréval megváltani; az egyháztagok egyetemlegesen magukra vállalták a megváltást meg, hogy számára építettek egy új házat, ő pedig a lakását az udvarral s két köblös földdel a leánygyülekezet tulajdonául engedte át, imaházat s egy leendő tanító lakásául. Ugyanekkor csatlakozott hozzájuk a Szepességből ide szakadt tek. Kecskés Vincze, s lett az egyháznak első felügyelője s éveken át jóltevője.

Az 1854-dik évben a reformátusok a harangok húzásáért megakarták adóztatni hiveinket, melynek öntéséhez ők is járultak adományaikkal. Erre ők maguk között gyűjtésbe kezdtek és Pap Antal által Szatmáron harangot öntettek, s ez év virágvasárnapján tek. Bierbauer (Bérczy) Pál által felszenteltetett.

Ugyanekkor itt találjuk működni Fábián Márton Gömör megyei Jolzva városából ide szakadt takácsmestert, mint tanítót, ki mesterségét is űzte s tanított s buzdította a hiveket, hogy ev. hitükben megmaradjanak.

Ugyancsak 1854-ben 5 vékás szántófölddel gyarapodott az egyház vagyona, s 1855-ben a Kölcsey Zsigmondtól vásárolt három hold földdel.

1860-ban Kecskés felügyelő úr a Kis utcán saját pénzén egy csinos beltelket vásárol egyháznak azon föltétel alatt, hogy egyház azt bármikor kamat nélkül fizesse vissza. Az egyháztagok feles munkát vállalnak, s ebből térítették meg felügyelő úrnak az 500 Ft. vételért.

1861 május 26-kán főt. Máday Károly Szuperintendens úr látogatta meg az egyházat, s ekkor a lelkész meghatározottat 100 Ft-ban, 10 köb. Búza, 5 köb. Gabona, 5 köb. Tengeri, 30 mázsa széna 4 öl fa, és az imaház után járó két köblös föld az megműveléssel.

1862-ben Mikler Sámuel eprejesi algimnáziumi tanár e kis egyház első lelkészül választatott, s a közgyűlésen Czimmermann Sámuel és Máté Pál gondnoknak, Mika József, id. Balku János, Máté János, Smajda János, Harbula Mihály, és Mát Mihály presbitereknek választattak.

1863-ban Kende Lajosnak 11 katasztrális hold beltelkét egy regále jog illetménnyel megvették 1700 Ft-ton, s e helyen épült föl a templom, torony, paplak és iskola. Ez év végén jeles képzettségű Mikler Sámuel lelkész u. Károlyi lelkésszé választatott.

1864 dec.23-kán Philadelphy Manó *pazhicsi* káplán tartá a karácsonyi ünnepek alkalmával az isteni tiszteletet.

1865 feb.19-kén Philadelphy Manó lelkészül választatott, s ez év júl.3-kán nt.Bartholomaidesz Károly nyíregyházai lelkész dékán által beiktattatott. Ugyanekkor 60.000 téglát égetnek a templomhoz, melyhez a fát Kecskés felügyelő úr adja. Ugyanez évben a tagosítás alkalmával a hivek földjeikből *bízok* aránylag 5 holdat ajánlottak fel az egyháznak.

Ugyanekkor év Nov. havában Kecskés Úr ajánlatára egy leendő templom építéséhez készülnek, 1866-ban Dolháról 50 köből meszet hoznak.

1867 márc.28-kán az alapkö letéteik.

1867 aug.hóban Philadelphi Manó f.Lajára választatik. Utódja lett Nemes Pál hitjelölt, ki serényen hozzá látott a templom és a torony építéséhez. Folyamodott ő Felségéhez I. Ferencz Józsefhez, s kapott 200 Ft. segélyt, s folyamodványokat küldött a lipcsei, hamburgi, berlini nb. Gusztáv Adolf egylethez, s már 1868-ban az építési pénztár 741 Ft. 15 Frnyi összeggel gyarapodott. A hozzá szükséges fát méltóságos Gr.Teleky Sándor úr ajándékozta.

Ua. évben okt 10-kén a templomszentelési ünnep megtartatott Mikler S.u. Károlyi, s Bérczy Pál n.bányai, s a helybeli lelkész közreműködése mellett.

1871 ápr.19-kén vesz az egyház az e.e.e.gyámintézettől nyert nagy szeretet adományon 8 hold és 900 négyszögöl földet.

1872-ban az új paplak építését kezdik meg.

1874-ben a szepességi *Melcz*er János T.Ujlakon elhalálozván 500 Ft-tot adományoz az egyháznak.

1876-ban a torony valamint az istálló építéséhez fognak.

1877-ben fő t. Czékus István Szuperintendens tartja meg az egyházlátogatást.

1883 Jún 30-kán elhal Nemes Pál lelkész, s nov .hóban Jungmann Géza nyíregyházai s Czékus László rozsnyói szuperintendensi segéd lelkészek próbára hivatnak. Utóbbi megválasztatik s 1884 febr.3-kán Bartholomaidesz János főesperes ú r felszenteli. Ugyanekkor lemond az egyház ér demes felügyelője Kecskés ú r, s utódja Tek. Róth Ignác ú r T. Újlaki birtokos és kereskedő. Ennyiből áll röviden egyházunk története. Igyekeztünk és igyekezni fogunk, hogy ne legyünk méltatlanok az elődökhöz. Ígérjük, hogy egyházunk és vallásunk és hazánk iránt h ő lelkesedésünk nem hal ki életünk fogytáig szíveinkből, s egyház iránti szeretet ápolni fogjuk még gyermekeinkben is. Adja a mindenható Isten, hogy midő n e gombot újra leveszik legyen Kölc s é n a mi kicsiny egyházunk helyén egy virágzó, jó létnek örvendező népes egyház, s az unokák lelkendezve emlékezzenek meg a régiekről, kik már akkor porladni fogunk, s kik oly kevésből oly sokra gyarapodtunk azért, mert az „Úr volt a mi oltalmunk és erő sségünk”, aki megsegített bennünket, s el nem hagyott. Legyen azért áldott az ő sz. neve mindörökké, s áldása ezen egyházon. Ámen

Kelt Kölc s é n 1884-dik évi május 28-kán

Czékus László ev.lelkész

Róth Ignác felügyelő
Hübrely István gondnok presbiter
Máté Károly presbiter
idős Smajda József presbiter
Harbula György presbiter

ifjab Veres György
Zavadnyi János
idős Smajda János legidősebb tag
id. Veres György legidősebb tag

Konyecsky Imre egyházfi
Máté József
Máté Pál
Smajda Pál
Smajda István
ö z v. Balku Jánosné
Balku Pál
Mika János

Kölcsi Evangélikus Templom időkapszulájának üzenetei az utókor számára.

Róka István
Szabó György

Jelenleg a lelkek száma 208, vidéken 57
Iskolás gyermekek száma 25
Az építőmester volt: Szturzuji Mihály n.Károlyból

Második üzenet
Szelényi Endre lelkész
1928.szept.16.

***Kegyelem és békesség Istentől ami jóságos mennyei Atyánktól és Urunk
a Jézus Krisztustól most és minden időben.***

Az egyházszerző s templomépítő hithű apáinknak méltó utódai óhajtván lenni, elhatározzuk, hogy drága örökségként reánk hagyott templomunkat a torony csillagjától kezdve egészen alapjáig, úgy kívülről mint belülről megjavítottjuk.

A tornyon kezdtük meg a javítási munkálatokat. Lopojsa Miklós nyírparasznyai toronyfestő mesterrel kötött szerződés alapján, mely szerint 350 pengőért a következő munkákat végezte el: a csillag és a gömb bronzolása után a torony bádogzatát „Bessemer” -féle horganyszürke festékekkel kétszer lefestette, a torony falazatát pedig az összes díszítések és párkányzatok kijavítása után először portlandos habarcs-mésszel lealapozta és utána viharálló firnájzos festékekkel lefestette.

Amennyiben a toronygömb alsó része javítást igényelt, ennél fogva levéttetett a csillaggal együtt és a gömbben tatlaltatott meg egy bádogdobozban az 1884 évi egyházvezetőségnek irata, néhány akkori pénzdarabbal együtt, amely irat szeptember 16-án vasárnap délután a templom szószékéről felolvastatott a hívek előtt, hogy - miként írják – az utódaink is tanuljanak lelkesülni az ősök példáján!

Az egyházunk történetének leírása az iraton 1884 május 28-án szakadt meg, vagyis azon a napon, amidőn a gömb és a csillag ünnepélyesen feltéttetett.

Most mi Isten segítségével folytatjuk tovább!.. legelső sorban is azt jegyezzük fel, hogy az iraton lévő 22 aláírt közül egynek (név szerint Harbula Györgynek, mint azon időbeli presbyternek megengedte a jóságos isteni kegyelem, hogy a gömb levételénél ismét jelen legyen. A többiek – miként írják is – mind mind porladoznak.

Czékus László 1888 április havában az Abaújszántói élére távozott s utódjául Bortnyik György miskolci segédlelkészt hívta meg a gyülekezet, ki ugyanez évben elfoglalta lelkési állását s 1919 június 9-én bekövetkezett haláláig, vagyis 31 évig be is töltötte. Eme hosszú idő alatt állandóan fejlődött és gyarapodott az egyház úgy anyagiak terén valamint lélekszám arányában is.

Több oldalról igénybe vett segélyekkel felépült 1907-ben az utcai fronton egy szép és modern iskola a tanítói lakással együtt. A virágzó fejlődést azonban derékba törte az 1914. évben kitört világháború. A legérzékenyebb és pótolhatatlan vesztesége egyházunknak az volt, hogy a különböző harctéri frontokon elvesztette hadköteles híveinek nagy részét, amennyiben beigazolást nyert, hogy a helybéli összlakosság közül aránylagosan a legtöbb hősi halott evangélikusok közül került ki. Maga az egyház fillérenként gyűjtött vagyonkáját s alapjai hadikölcsön kötvénybe fektette, melynek sorsa még mindig kétséges, mivel minden lelkesedés és hősi küzdelem dacára az emberi becstelenség és gonoszság feldarabolta édes hazánkat és átkos Trianonni szerződésben, melynek alapján teljesen le vagyunk igazva. Azonban

Istennek hála már dereng! Igazságtalan helyzetünket elsősorban ismerte fel a nagy angol lord: Rothermere, aki európai agitációt fejtett ki hatalmas lapjaiban a magyarság jogtalan leigázása miatt. Kívüle van már több nagy állam férfiú és csoportozat is, kik mind mind a magyarság mellett állanak és hangosan követelik a Trianoni átkos szerződés revízióját, mely ha késik is, de el kell jönnie, mert mi „Hiszünk egy Istenben, Hiszünk egy hazában, Hiszünk egy örök Isteni igazságban, Hiszünk édes hazánk feltámadásában.”

1919-től 1921-ig, mely idő alatt részben a világrend felforgató kommunizmus dühöngött, részben Kölcse is oláh megszállás alatt volt, a lelkészi állás sem volt betölthető, hanem az elhalt Bortnyik György hason nevű fia, mint helyettes lelkész működött. 1921 április 1-jén foglalta el állását a hívek egyhangú meghívása folytán Szelényi Endre, volt tokaji lelkész.

1923-ban elrequirált harang helyett közadakozásból egy darab egy mázsás új harangot szereztünk, melynek felhúzása és felavatása május 10-én történt ünnepélyes istentisztelet keretében Dr. Domján Elek főesperes, Varga László Abaújszántói, Tariska Zoltán helyybeli ref és helyi lelkészek közreműködésével. A harang keresztapai tisztét Máté János kereskedő váltotta meg. Ugyanez évben lemondott Dr. Zelenka Lajos kuriai bírós a nyíregyházi törvényszék elnöke, 32 évig viselt felügyelői tisztéről, kinek helye egyhangú meghívás útján Dr. Streicher Andor szatmár-bereg és ugocsa közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék alispánjával tölthetett be.

Az egyház vezetősége jelenben a következő: lelkész: Szelényi Endre, Egyházfelügyelő: Dr. Streicher Andor alispán, másodfelügyelő: Máté Vince, birtokos, egyházi jegyző: Máté Balázs az egyházközség kántora és tanítója, gondnok és pénztáros: Harbula Mihály, másodgondnok: Máté József, egyházfi: Máté Miklós, az egyháztanács tagjai a következők: Szabó András, id. Harbula János, Máté Bálint, id. Máté Mihály, Juhász János, id. Smajda János, Balku István, ifj. Smajda Pál, Máté Gyula, Harbula Károly, Máté Mór, Máté Pál, Smajda Sándor és Cimmermann János.

Az iskolaszék tagjai pedig: Harbula Ferenc, Balku Imre, ifj. Harbula János és Szabó József.

Ezeket jegyezzük fel röviden és pótlásképpen az első irathoz csatolás végett. Ezek után minden nevezetesebb esemény vagy mozzanat feljegyezve meglesz az egyház aranykönyvében.

Jelen iratot az 1884-ben kiállított első irattal és mellette talált 9 darab pénzzel együtt, valamint a jelenben forgalomban lévő néhány pénzdarabbal és a háború utáni pár darab papír államjeggyel együtt ismét elhelyeztük a megújított toronygombban azon hő óhajtással hogyha egykoron ismételten lekerül az helyéről, édes hazánk jelenlegi megcsonkítását már csak a történelem lapjairól ismerjék meg utódaink!

Ezen szívből fakadó hő fohászkodásunk mellett húzzuk fel most tornyunkra a gömböt és a csillagot!

Kölcsén 1928 évi szeptember hó 16-án

Istennek áldása nyugodjon megcsónkított hazánkon, elszakított magyar testvéreinken és evangélikus anyaszentegyházunkon!

Úgy ennek valamint az első iratnak hiteles másolata elhelyeztetett az egyházközség levéltárában is.

(aláírások)

Szelényi Endre evangélikus lelkész

Máté Bálint presbiter

Balku István presbiter

Harbula Mihály gondnok

if. Máté János kereskedő

id. Máté József algondnok

Szelényi Endréné

Szelényi Zoltán II. elemista

Guotheil Elemér molnár

Smajda Pál

Máté Gyula presbiter

Máté Vince felügyelő

Harbula Győző 86 éves

Juhász János 67

Máté Sámuel

Máté Mihály 65 éves

Mika József

if. Harbula János

Smajda Sándor

Balku Sándor

Juhász Gyula

Jelenben az egyházhívek száma helyben 368. Vidéken: 76.

Az általános iskolás gyermekek száma: 45.

A legidősebb egyháztagek: id. Harbula György és P. Smajda József.

Püspökünk: Geduly Henrik nyíregyházi lelkész

Főesperesünk: Dr. Domján Elek sátoraljaújhelyi lelkész

Kerületünk felügyelője: Dr. Zelenka Lajos ítéltáblai tanácselnök Budapesten

Egyházmegyénk felügyelője: Dr. Haendel Vilmos egyetemi jogtanár Debrecenben

Az irat mellé helyezettünk csoportképet a hívekről, egyet az iskolás gyermekekről és 3 darabot a lelkész és családjáról.

Továbbá a következő pénzeket: 1 drb. 100 kor-ás papírpénzt 1902-ből, 20 kor-ást 1907-ből, 20 kor-t 1913-ból, 10 ko-t 1915-ből, 1 jor 1916-ból, 20 kor-t 1920ból,

Ugyancsak 1,2,10 és 100 koronást, 1000 koronást és 100 koronást 1923-ból. Betettünk még 2 drb orosz szovjet papírpénzt (kommunista pénzt) és 3 drb csehszlovák ércpénzt, mely közöttünk is forgalomban van, amennyiben híveink gyakorta átjárnak csehmegszállt területre, mely a tiszabecsi határ-hídnál kezdődik. Ércpénzek közül: 10 és 20 filléres 1914-16-ból. Jelen forgalomban lévő pénzek közül pedig: 1 drb ezüst 1 pengőt, nikkel 50-20-10-1 fillérest.

A toronygombra kendőt ajándékozták: Máté Erzsébet, Harbula Irma, Harbula Erzsébet, Máté Irma, Szabó Mariska, Máté Szeréna, Smajda Mariska, Smajda Juliska, Máté Anna, Róka Erzsébet, Róka Juliska, Balku Joli, Máté Biri, Máté Lenke, Sira Mariska, Máté Böske, Mika Emma, Németh Juliska, Harbula Róza, Máté Katica, Máté Ilona, Máté Jolánka és Jakab Eliza.

UTÓIRAT

1928.szept.16-án délután úgy a hiveink valamint a más vallásuak teljesen megtöltötték templomunkat, ahol is az iratok felolvasása után ima és áldás végeztével megkezdődött a toronygomb felhúzása a Himnusz éneklése közben. Már serényen dolgoztak Lopojoba mester és fia a gomba visszahelyezésén, amidőn hirtelen kicsúszott a kezükből és nagy robajjal a toronysisak aljára, onnét a templom tetőzetére, majd végül a földre zuhant teljesen összelapulált állapotban. Istennek legyen hála, ember életében nem esett kár, csupán a gomb zúzódott össze, melyet néhány napi munkával helyreállítván, 1928 szept.21-én délelőtti órákban az egyház vezetősége s néhány egyháztág jelenlétében szerencsésen visszahelyezték a csillaggal együtt eredeti helyére a templom tetőzetén lévő kereszttel együtt, melyet Szelényi lelkész ajándékozott.

Áldja és oltalmazza meg a mi kegyelmes égi Atyánk templomunkat mindenféle elemi csapástól!

Isten legyen velünk és Veletek, kik e sorokat egykor olvasni fogjátok!

Kölcse, 1928 szept hó 21-én

Szelényi Endre

ág.h. evang. Lelkész

(aláírások külön lapon)

Máté Lajos

Smajda Károly

Róka József

Máté Sándor

Máté Ferenc

Smajda Zsigmond

vitéz Máté János

Máté Pál

Szakács István

Balku Imre
Máté Bertalan
Máté Lenke
Máté Istvánné
Máté Kálmány elemista
Máté Ernő
Máté Gyula
id Smajda János
Smajda Jánosné Szabó Katalin
Máté Károly elemista
Juhász András elemista
ifj Máté Mihály
Jakab Balázs
ifj Smajda Sándor
Máté Ilona

Papírusz tekercs szövege
Lopojola Györgytől származik

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Ámen

Én is, ki ezen ágostai evangélikus egyház tornyát javítom, festem meghagyom az utókornak mindazon dicső cselekedeteket, amelyeket a Kölcsei ág.evang.-us egyház a Trianoni gyászfátyollal borított „Csonka”Magyarországon a hitért és az Úr templomának szebbé tételére cselekedett, az Úrnak 1828 év szeptember havában

Ezen időben csonka hazánknak ő főméltósága Nagybányai Horthy Miklós úr a kormányzója. Ezen minden áldozatra kész egyház jeles lelkipásztora főtitkár. Szelényi Endre úr, kántor tanítója: Máthé Balázs, I. felügyelője: Dr Streicher andor úr, II. felügyelője : Máthé Vince úr, Főgondnok: Harbula Mihály, II gondnok: Máthé József, Máthé Miklós egyházfi és Máthé Zsigmond harangozója működésének idején renoválta Lopojola Miklós toronyfestő mester nyírparasznyai lakos fia Lopjola György Budapestről, Czérna Miklós és Fazekas Gábor mint segédek.

Kelt. Kölcse, 1928 Szept.16-án

(aláírások)
Szelényi Endre lelkész
Máté Balázs ev. tanító

Lopojola Miklós torony festő m.
Lopojola György bádogos festő
mint ezen eredeti irat írója

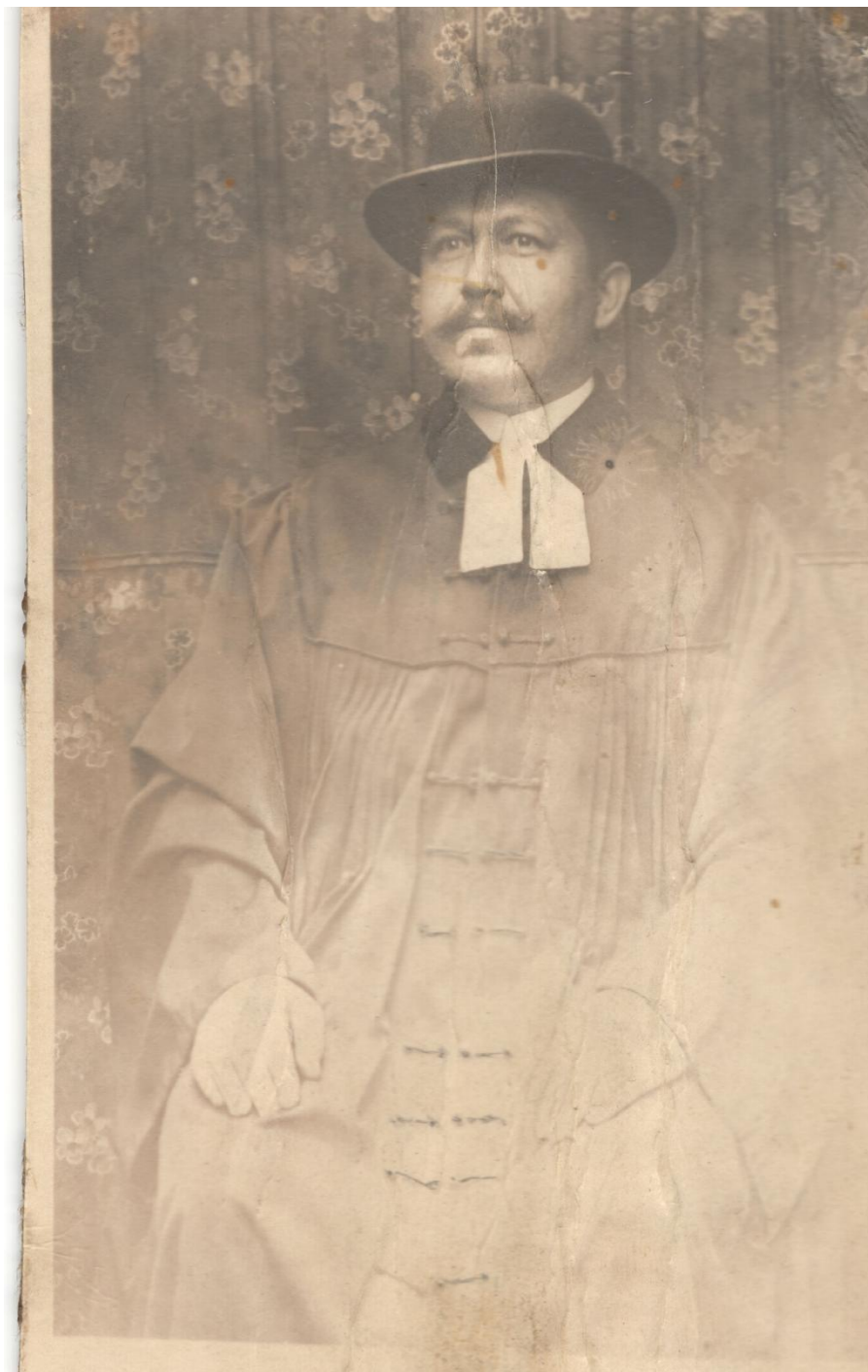
u.i.: Nem mulaszthatom el meg nem emlékezni még a házigazdánkról Balku Istvánról és k. családjáról, kik voltak oly szívesek helyet adni nekünk s a gömböt és a készíthettük.

Kendőt adományoztak a következők:

Máthé Erzsébet
Harbula Erzsébet
Máthé Irma
Szabó Mariska
Máté Szeréna
Smajda Mariska
Harbula Irma
Harbula Róza
Smajda Juliska
Máthé Annuska
Róka Erzsike
Róka Júlianna
Balku Jolánka
Máthé Biri
Máthé Lenke
Sira Mariska
Máthé Katicza
Máthé Ilonka
Máté Böske
Mika Emmuska
Németh Juliska
Máthé Jolánka
Jakab Évike

Kedves felesége szül. Balku Karolin gyermekei

7 éves Zsiga fia, Jolán 5 éves, Vince 2 éves szüleivel a jó Isten a jó lélekkel szülei és egyháza és hazája iránti szeretettel Lopojola László

Harmadik üzenet
Nikodémusz János
1947 június 20.

19 esztendeje, hogy toronygombunkat toronyra helyezték. 1928-ban volt a legutóbbi gombtétel. 1884-ben épült a torony, 1928-ban renoválták a torony fedelét. A két évszám mellé: 1884, 1928, most egy harmadik kerül: 1947

A világ azóta egy új és szörnyű világégésen ment át. 1945-ben ért véget az 1938-ban megindult rettenetes ítélet.

Községünk, egyházunk hősi halottait, eltűntjeit, hadifoglyait siratja. Egyházunk anyagi veszteséget csak kisebb mértékben szenvedett a nehéz idők alatt. De megrongálódtak a javítás hiánya miatt épületeink. Tornyunk gombja és csillagja egy vihar következtében megdőlt, a tartó aranyfa kikorhadt, a csillag lezuhanással fenyegetett. Egyházunk a háború okozta leszegényedéséből még fel sem emelkedve egy akarattal elhatározta, hogy a toronygombot, csillagot helyreállítja, ugyanakkor a toronyfedeleit újból festeti, a tornyot újonnan meszelteti, a templomot kívül egészen, belül a festésig három méter magasságig átmeszeli és festi.

A toronymunkákat az új gömbbel együtt, amelybe ez az okmány elhelyeződik, Mettert János mátészalkai bádogos toronytető fedőmester végezte két társával. Az oltárképet restaurálta Szórády Pál fehérgyarmati főmérnök – hittestvér. A fedőmester is evangélikus ember, mátészalkai fiókegyház presbitere.

Az oltárkorlátot újonnan festette, a toronyablakokat kijavította, az ajtót és az ablakokat újonnan festette Cserepes Gyula asztalos mester, aki 1930-ban a templom belső berendezését készítette az oltárral és a szószékkal együtt, az akkori nagy renoválás alkalmával.

Feljegyezzük, hogy egy kisebb javításon időközben is átment a templom és a torony. Szelényi Endre, a gyülekezet lelkipásztora 1940 nov. 20-án elhunyt. Utódjául a gyülekezet egyhangúlag Nikodémusz Jánost hívta meg lelkészül, akinek beiktatása 1941 március 30-án volt. Ez alkalommal a toronyfal eleje, a templom elejével együtt meszeltetett, a templom, amely 1930-ban szép festést kapott, de a nedvesség következtében megrongálódott, festők által megjavíttatott. Az oltár háttere, amelyet 1930-ban vörös kárpitmintával festetett, s az ízlésnek nem felelt meg, átfestetett a templomfal színére szürkére. Az új Erős vár a mi Istenünk felírás fabetűkkel 1941-ből való, 1947-ben újonnan festve.

A templom és a torony javítását Isten kegyelméből a hívek teljesen a maguk erejéből vállalták, mind a mai napig idegen segítséget nem kaptunk.

A toronyfedő mester két munkatársának a neve: Balogh Sándor és Kiss József tanuló.

A háború tartalma alatt a gyülekezet lelkész is katona, majd hadifogoly volt, 1944 szeptemberében hívták be hadikórházhoz, 1945 szeptember végén került haza a háború elmúltával ausztriai hadifogságból.

Kölcsei Evangélikus Templom idő kapszulájának üzenetei az utókor számára.

Veszteségeink a háború alatt, akik vagy meghaltak, vagy eltűntek: Máté Gusztáv, Máté Károly, Magos János, Harbula Balázs, Máté Vince, Smajda Gyula, Máté Bertalan, Máté Mihály

Hadifoglyok, akik életjelt adtak: Harbula Gyula, Smajda Gyula, Máté Gyula, Harbula József, Harbula Károly, Máté Ferenc (Ferenc fia), ifj. Máté Ferenc (Károly fia).

Hadifoglyok, akik hazajöttek: Balku József, Balku Zsigmond, Smajda Balázs, Máté József, Mika János, Smajda Lajos, Máté Zsigmond (Bertalan fia).

Nyugodjanak a meghaltak, hozza vissza Isten az odalévőket, áldja meg a hazajötteket.

Legyen Isten kegyelme továbbra is mi rajtunk!

Kölcse, 1947 jún. 20.

Nikodémusz János lelkész

Nikodémusz János és családja

A június 20-án tartandó gombavató ünnepség rövid tervezete

- De ? 11-kor templomújítási hálaadó istentisztelet.
- Du 3 órakor a gombtételi ünnepély a templom előtt. 1. alkalmi ének 2. Imádság, beszéd.
- Az egyházközségek, község megnyilatkozásai.
- A gomb feltétele,
- Himnusz
- Utána istentisztelet.

A templomújítási munkából az egész gyülekezet kivette a részét. **Meszelés házilag** történt. Különösen buzgólkodott Máté Bálint felügyelő, Balku Imre és Mika János gondnok vezetésével a presbitérium.

Az ifjúság estére előadással készül a nagy dologidőben is szorgalommal.

Köszönet a férfiaknak és asszonyoknak, leányoknak, a mestereket ellátó családoknak.

1947 június 20. Vasárnap reggel 8 órakor jött a megrendítő hír: Szórády Pál főmérnök hittestvérünk, aki a héten oltárképünk restaurálására beteg szívével kijött, s a munkát elvégezte: tegnap, szombaton elhunyt.

Az örömben most gyülekezet könnyes szemmel gondol a megholtra s alázatosan lelkünk Istenre, kinek kezében van életünk, az övéi vagyunk.

Ünnepi ének
1947 június 29.

I.

*Jövel Istennek Szentlelke
Szállj le e gyülekezetre
Mely templomát megújotva
Kegyelmedet szomjúhozza.
Öröm bánat egybevegyül
Ez újjá lett templom körül.
Könnyünk sír a holtak felett,
akik velünk itt nem lehetnek
E felséges szent ünnepen.*

II.

*Uram áldásod zápora
Hulljon e drága templomra.*

*Benne minden szegény árva
Lelked nyugtát megtalálja.
Add életünk is új legyen,
Hogy amint e szent ünnepen
e megszentelt nagy örömben
Toronygombunk magasra szökken,
Nézzünk mi is uram feléd.*

Nikodémusz János

Gyülekezeti tagok írásai 1947-ből

Az Úrnak 1947 évében írom ezen sorokat amikor Isten dicsőségére templomunk és tornyunk javításán fáradozunk, ma és mindenkor légyen áldott az az Úr neve, hogy megsegített minket.

Továbbra is Istenünk, hogy adjon munkás Isten féltő híveket a mi gyülekezetünkbe.

felügyelő: Máté Bálint

if. Róka József, mint egyházi szeretettel és hűséggel kérem Isten áldását.

Az Isten áldását kérem ezen munkáinkra, úgy is mint gondnok Balku Imre,
II gondok Mika János

(Balku Görgy és Juhász Elemér levele lent)

Mi kik egyházunk, oly forrón szeretjük,
az Úrnak áldását, buzgó szívvel kérjük.
Erre a kicsiny, de lelkes egyházunkra,
Amely szeretetét, ismét kimutatta.

Az Úr áldását kérjük utókorra,
adakozzék mindig kicsiny templomunkra,
Ha vihar törne kicsiny egyházunkra,
Halálig szeresse, cserbe sohse hagyja.

Igéddel szenteld meg templomunk,
melyért annyit fáradoztunk.
Vegyed körül oltalmaddal
Ékesítsd Jóvoltoddal.

„Az Istennek békessége uralkodjék a ti szívetekben.....
és háládatosak legyetek” Kol 3r.15.v.

Balku György és juhász Elemér 1947 jun. 27.

Életünk 24. évében Isten örök gondviselését és áldását kérjük szeretett anyaszentegyházunkra, kedves gyülekezetünkre.

„A jó cselekvésében pedig ne lankadjunk, mert a maga idejében aratunk, ha ki nem állunk a munkából. Amíg tehát időnk van, tegyünk jót mindennkivel, de kivált kép hitünk házanépével” Gal.6.r.9-10v.

Smajda Lajos, Mika János

Isten áldását kérem e szent gyülekezet minden tagjára, akik oly áldozatkészséggel ragaszkodnak Istenükhöz és egyházukhoz.

Legyen ez az utókor híveinek fénylő példakép.

1947 június 27

Cserepes Gyula asztalos mester

Ezt a gömböt Készített Kölcsén Mettert János bádigos mester 1947 június hó 19-én felfogta Leni János. A mai napon 1947 év június hó 29-én, ha a Mennyi Atya erőt ad hozzá, írom e pár sort az alanti dátum szerint reggel 9 órakor. Születtem Nagykárolyban 1896 évben november hó 18-án, az ág. Ev. egyház templomában kereszteltek. Tehát ezen vallás gyakorlását még a mai napon is híven megtartom. Isten áldását kérem az egyházunkra és minden földi halandó embertársunkra kegyelettel.

Mettert János 1947 VI.29

Novák Lajos emlékére szerető özvegy édesanyja írja e sorokat. Kedves Gyermeke 18 éves korában elhunyt. Egyházunkat nagyon szerető gyermek volt. Ki lelkes és tanító fogsága idején hűséggel végezte a munkát. Isten áldja meg a bánatos szívű édes anyát, adjon a halottnak békés pihenést adomány 10 F-t. Viszontlátásig:

Novák Lajosné

A község képviselőjében jelen lévő alulírott közjegyző kéri a mindenk felett való Istenünket, hogy hárítsa el minden vészt és vihart e nemes egyházközség és politikai község felől.

..... Közjegyző

Kölcsi Evangélikus Templom idő kapszulájának üzenetei az utókor számára.

Hirdesse Isten örök dicsőségét.

..... Miklós

Isten dicsőségére és hősi halált halt fivérem emlékére áljon ezen gomb mind öröké.
Ámen

Koppány Béla ifj. Koppány Béla

Isten tartsa meg ifjúságunkat.

Balku Anna (Amália?)

Én is itt dolgoztam, Kiss József a nevem, a falat fehérre én meszeltem, a torny
tetőfedésében is részt vettem, kötélről meszeltem. E gyülekezetre Isten áldását
kérem szívemből.

Kiss József bádogos tanuló

Köszönöm jó Istenem, hogy ebben a nagy munkában is megsegítettél bennünket.
Isten áldását kérem a gyülekezetre.

Gáti Magdolna

Kérem az Istentől én, egyházunk ifjú leány tagja, édes egyházunkat örökké
megáldja. „Építsék fel az Úrnak szent templomát”.

Gajdos Emma

Kérem az Istent, hogy ezután is segítse a mi egyházunkat, hogy én is tudjak
munkálkodni benne.

Segítse meg az Isten.

Gáti Éva

Hála a jó Istennek, hogy megint elértük a torony gombteteünk ünnepét. A jó Isten
segítse egyházunk gyülekezetét.

Máté Zsuzsanna

Drága jó Istenem, köszönöm nagy szeretetedet, családdal áldottál meg. Férjem
Balku Pál, gyermekem Jenő és Pali. Agya a jó Isten, hogy a dicsőségére épülő
templomunkban békességbe, szeretetbe élhessünk.

Kölcsei Evangélikus Templom időkapszulájának üzenetei az utókor számára.

Balku Pálné

Köszönöm, jó Istenem, hogy ebben a nagy munkákban is megsegítettél bennünket.
Gáti Matild és Máté Klárka

Legyenek az utódaink boldogok.

Fekete Júlia

Ragyogjon ezen most felkerülő csillag fényesen Isten dicsőségére.

Gáti Elemér

Hirdesse Isten dicsőségét továbbra e fájkás csillag.

Máté Gyula

Isten és örök magyar hazánk dicsőségére.

Csomák.....

Isten áldása legyen rajta.

Bányász István

Az urai református szent ecclesia nevében kérem Isten elégséges kegyelmét e
szent gyülekezet templomújíró gyülekezetére és lelkipásztorára.
Az evangélium éltető ereje töltse be a templomba járó gyülekezetet. II.kor.3.17.v.

Kutthy István református lelkipásztor

A jóságos Isten kegyelme védje templomunkat. Védje egyházunk veteményes
kertjét - az iskolát! Védje bejáró gyermekeit, nevelőit!
Kölcse 1947, június 29-én

Máté Balázs ev. tanító

Istennek dicsőség.

Máté Ferenc

Kölcsei Evangélikus Templom időkapszulájának üzenetei az utókor számára.

Isten védje tornyunkat, ezt kívánja a torony harangjait megszólaltató harangozó.

Biriki Béla

Isten dicsőségére a Kölcsei Gör.Kath.Egyh. Áldását kéri ezen gyülekezet általam.

Sira Péter
1947 júni 29

Isten oltalmazza szent templomát, minden veszély elkerülje.

id. Máté János

Isten dicsőségére adatott, melyen részt vett.

Csopaki Károly

if. Róka József Istené a dicsőség: Ámen

Hálát adva Istennek ezért is.

Máté Jenő

Hálát adok Istennek, hogy egyházunknak olyan szép összetartását látva, örömmel látom továbbra is fennmaradjon az egyházba, Isten áldása maradjon rajta.

Az egyház legidősebb..... tagja.

id. Smajda János

Az Úr áldását kéri az egész gyülekezetre.

Isten áldása legyen a mi templomunkon.

Smajda Zsigmond, Balku Károly

Isten segítségével az ünnepélyen részt vettem 7 éves koromban.

Csopaki Gyula

Szívből adományoztak:

Balku Zsuzsánna, Száraz Istvánné, Demeter Ilonka, (Sztáraszta Istvánné) Demeter Margit, Máté Gyuláné (..Jolán) Máté Nelli és Olga, Balku József és neje, Gáti Matild, Német Erzsébet és Juliska, *Dudás* Emma és Erzsébet, Máté Klára és Erzsébet, Máté Bálintné, Mika Erzsébet, Tóth Magda, Gajdos Emma, Gáti Magda, Balku Emma,

Kölcsei Evangélikus Templom idő kapszulájának üzenetei az utókor számára.

Máté Márk, Máté Jankóné, Mika Mária, Mika Zsuzsánna, Máté Erzsike, Máté Magdolna, Juhász Gyula, id. és ifj. Máté Etelka, Balku Pálné, Hadar *Feri* és István, Balku Zsigmondné, Csopaki Jolánka, Máté Irénke, Harbula Zsuzsika, Máté Gyöngyike, Magas Jánosné, Zavanyi Juliska

**Negyedik üzenet
Nikodémusz János
1951 május 31.**

1951

1951 május 30-án az 1947-ben hibásan feltett s egyre ferdülő toronygombot a szerződésben vállalt szavatosság alapján Mettert János bádigos mester és Balog Sándor munkatársa leszerelte, hogy megerősítve visszahelyezze.

Az 1947-ben e hártypapírokra írt nevek hordozói közül azóta néhányan megtértek oda, ahol nincs szenvedés sem könnyhullatás.

1948-ban ébredés indult meg a gyülekezetben, legyen a dicsőség érette Istennek. Isten azt akarja, hogy őreá támaszkodjunk, elvesz mindent tőlünk, amiben reménykedünk, hogy nincsteleneknek adhassa magát egészen.

A ma reggelre szóló bibliaolvasó ígét írom ide emlékeztetőül a nehéz igát hordozó népünk, gyülekezetünk nevében:

„ Ne félj, mert többen vannak, akik velünk vannak, mint akik övelük. II.Kir 6.16.v.

A hit reménylet dolgoknak valósága és a nem látott dolgokról való meggyőződés. Zsid.11.1.v.

Kölcse 1951 (ötvenegy) május 31.

Nikodémusz János lelkész
1951 május 31.

„Adjanak hálát az Úrnak az ő kegyelméért és az emberek fia iránt való csodadolgaiért.”

107 zsolt.21.v.
Radnathy Kató Kis Palád

„Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek és e földön békesség és az emberekhez jó akarat.” Luk.2.ré.14.vers (pocrocnyoszó)

Porupszki Jánosné
Kölcse 1951.V.k.31.

„haggyad az Úrra a te útadat, bízzál őbenne, ő megsegít”

1947.júl.26 Máté Endre IV polg.
Szakács István

(aláírások)

id. Máté József
és ne. Juhász Róza
Isten maragyon az egyházon
Róka József és neje Konyecské
Etelka Isten maragyon az egyházon
Róka János neje Szakács Irén
fia János
Máté Imre és neje Szabó Ilona
Róka István és Juhász Borbála és András István
Istené a dicsőség Balku Sándor

Legyetek buzgó és áldozatkész séges hívek mint mi voltunk.

id. Balku István

Éljen Krisztus Király

Máté József neje Smajda Veronika, Neli és Olga
Szüntelenül imádkozzatok: Máté Péter
Isten velünk, Kicsoda ellenünk?

.....
Mondics Ferenc + Gáti Zoltán

Építsetek templomot az Úrnak.

Máté Balázs
egyházfi ifj. Róka József

Ötödik üzenet
ifj. Benkóczy Dániel
1954 és 1955.márc.25.

Anno Domini 1954.

Bemegő szívvel olvastam azokat a sorokat, amikor a gyülekezet őszi róttak papírra a gyülekezet genezisééről. Nagy idői távolság az a száznegyvenhat esztendő mely elválaszt már minket a gyülekezet anyhazá, szervezetté alakulásának első határvonától, 1808-tól. Azóta szépült, sűrűsödött, épült és kiteljesedett az őseinktől kapott lelki és anyagi örökség. - Vagy talán mégsem? Az anyhái földet állomoztatása 1948-1949-ben talán más utat mutat? - Bizonyos fokig megtört a szervezet, nagyobb gond már a létfenntartás? Isen gond! - De Isten, mikor az embert beállította a földi életbe, küszködés és nyomorúság közé állította, az örökös, mindennapi gondot rakta vállaira. Az anyhái birtokkal könnyült a terhet, és most nehezebbé vált azaz, hogy a könnyebbé-dést hozó föld elszakadt az anyhájunktól.

Ez a mindennapi létfenntartás gondja, lélekben mélyített el minket. Mert most nap-mint nap terdet hajtván, hátunkat megfönyasztván, imárra kulcsolt kézzel adhatunk hátát Istennek: "Uram, köszönöm Neked, hogy erőt, készséget adtál ma, és megadtad a mindennapi kenyeremet".

Ez a hátat-lt érzés és tudat hat most minket át, mikor ismét halgatót tértjük tornyunk díszet, a toronytűt és ékesítő gonbot és csillagot.

Hogyan került le? Szeptember 21-én egy óriási vihar söpört végig Észak-kelet Magyarországot, mely Közésközt is érintette. Rongos tért okozott anyagiakban. A gyülekezet tornyainak javaiban. A tornyon több jarmenyát több, vagy darékban kitört. De az utóbbi volt a segítő tért is. Az Helyet Tanács elhatározta Szeptember 26.-án, hogy a torony gonbot, ha áldozatok árán is, visszatéríti. A gonb készítőjével, és már két alkalommal feltávozójával: Heltort János mészároskal, evangélikus bádogos mesterral lépünk érintkezésbe. Meghibázott gonbot kijavította, a megtört aranyfát b lso vasrud mészítéssel vissza állította és új csillagot készített 2.500.- Ft-ért. Ennek azösszege a vihar által kitört lt jarmenyák látvar zéséből/1.900.-, és a gyülekezet tagjainak áldozatkészségéből került ki. A meghibázott toronymól készült fényképet itt mellékeljük.

Gyülekezeti krónika.

A gyülekezet második lelkészét: Nikodémusz János 1953 november 15-én a Kölcsi Gyülekezeti lelkeszt állásáról lemondott és áfoadta az újcsanalogi evangélikus gyülekezt meghívását. A meghívást lelkeszt állást dr. Veto Lajos püspök ifj. Benkóczy Dániel lelkeszt szel, mint adminisztrátorral töltött be, addig, míg a gyülekezet lelkeszt választ. Az adminisztrátor 1953 december 1.-én votus át hivatalát. - 1954 január 24.-én a gyülekezet Tanácsa ~~érvénytelen~~ elhatározta, hogy a megírt-dott lelkeszt állást ~~ELHIVATÁS~~ tölti be. És meghívta az akkori adminisztrátort lelkesztől. A meghívást a közvilés február 14.-én jóváhagyta. A lelkeszt beiktatása 1954 április 25.-én volt. A beiktatási ünnepség is n mepozans volt. A beiktatási ünnepséren, mint vendégek jelen voltak: Magyar Lajos esperes, en kívül: Endreffy Zoltán evangélikus, Nikodémusz János újcsanalogi, Asbóth Lajos kisvárdai és id. Benkóczy Dániel azegedi lelkeszt; valamint a környező községekbel meghívottak és Kölcsi községből más lelkeszt tettevérek. Jelen volt Bariska Zoltán református és Ritli Gyula római katolikus lelkeszt is. - az ünnepség után közebéd volt.

A gyülekezet jelentős beruházásai.

Az 1953-54-ik esztendő a falu villamosítását hozta magával. A templom és lelkesítőkész villamosítása több mint 5.000.-ért be került, amely csak rendkívüli gyűjtéssel volt lehetséges. Az alkalommal igen szépen megmutatkozott az egyháztagok áldozatkészsége.

Statistika:

A gyülekezet helybéli és vidéki, szórnyvölgyi létszáma csaknem változatlan. December 19-én a templomi istentiszteleten a kilencedik gyermeket visszük ismét el a szent keresztségben. Istentekébe helyezzük, a gyermek Máté Balint feligylőnk ötödik dédunokája, és Bátyás Balint és Máté Károly leánya.

A gyülekezet Tanácsa és tisztikara változatlan.

Befejezőül hadd emlékezzem meg, amiről imában minden kölcsei evangélikus megemlékezik a mostani napokban. Súlyos betegséget hordozunk szívünkön Máté Dezsőt, aki meghilés követésében és fertőzés hatására súlyos operáción és orvosi kezelésen esett át és a mai napig is nyoma ágyát, - talán rákja van. Urunk Istenünk adj gyógyulást önéki.

Kölcsé, 1954

Erős vár a mi Istenünk!

Beukóczy Daniel

lelkész.

Ez emlékirat másolata az irattárban 67/1954 szám alatt megtalálható.

A gomb feltétel a tél közbejöttével eladózódott. A kora tavaszi szép napsugaras idő megengedte most, hogy a Mettert János bádogos mester, aki megkezdte az ősze a munkálatokat, most eljöhett, hogy befejezze és helyébe tegye a teremgyombot.

Március 24-én az Egyház tanács határozata alapján kisebb ünnepség keretei között kerül a gomb a teremre, a mai napon, március 25-én. - Erre az alkalomra két harangozás hívja azokat, akik elszándékoznak jönni. Az Egyház tanács Mettert János -tól köszönettel elfogadta azt a másik gyombot és keresztet, melyet O Karácsonyra ajándékozott a gyülekezetnek. Ez a gomb, a kereszttel a templom hajójának végén lesz elhelyezve, mely munkálatokat is önzetlenül vállalta a mester.

A gyülekezet életében a korábbi feljegyzés óta változás egy dologban történt, : Nagy gyászsal és fájdalommal helyeztük sírjába Máté Dezsőt aki a gyülekezetnek presbitere volt, nagy család Edeapja és ásszetartója.

Az ünnepség a 487-es ének 1,4 versével kezdődik, utána rövid emlékezés tekint vissza Beukóczy Daniel lelkész a gyülekezet múltjára, utána imádkozóktól végül a gyülekezet 3 idős presbitere Máté József, Máté Károly és Máté Ferenc a gyombot kötélen felhúzzák a teremre, mialatt a gyülekezet az Erős vár a mi Istenünket énekli.

Kölcsén, 1955 március 25.-én

Hatodik üzenet 1975.aug.16
Labossa László

"AZ ATYÁNAK SZERELME, A FIUNAK KEGYELME ÉS A SZENTLELEK
MEGELEVENITO EREJE LEGYEN VELED KI E SOROKAT OLVASOD!"

"Hü az Isten..." így tesz bizonyosságot Pál apostol a Korintus-belieknek. Ezzel a közel kétezeréves vallomással megilletődve hajtom meg a fejem, hogy az elmúlt huszesztendő krónikáját lejegyezzem, hogy Isten hűségéről bizonyosságot tegyek. Hü volt az Isten hiszen gondoskodott az elmúlt időben is arról, hogy örök Igéje a megváltozott világban is hirdettessék az örök embernek, felkínálva a mindig szükséges kegyelmet bűnök bocsánatára, új életre, az örökélet reménységére. Új társadalmi rendszerünkben, a megváltozott viszonyok és egyéni körülmények között is szóltak a harangok hívogatóan s nyitva volt ez Istennek szentelt hajlék befogadóan. A hűséges Isten volt az, Aki megőrizte népünket az elmúlt husz év alatt is a háboru veszedelmétől. Békében élhettünk, békében dolgozhattunk, tervezgethettünk egyéni és közösségi életünkben. ~~És~~ a megváltozott világunkban az 1961-es esztendőben teljesen megváltozott a tulajdoni viszony. Mindenki leadta a földjét és termelőszövetkezeti taggá lett az átszervezés következtében. Ez a változás alapjaiban rendítette meg az embereket, de a hü Isten újból bizonyította magát. Nem hagyta el népét. Új erőre serkentett, új utat mutatott, előre lendített és mi kétkedő gyermekei naponta kénytelenek voltunk megtapasztalni ma is változatlan hűségét. Es ezzel a hűséggel számolva tekintünk a jövőndő felé is. A kérdés az a számunkra ma és az lesz holnap is, az elkövetkezendőkben is egyénileg és gyülekezetileg is: Belesimulunk-e a változhatatlan hűségű Isten kezébe, igényeljük-e uralmát életünkben? Az a hit és az a reménység él bennünk, hogy nem szakad meg a sor s ha újból lekerül tornyunkról a gomb, az akkori krónikás az ősohhoz méltó, Isten hűségében kapaszkodó emberekről, gyülekezetéről tesz majd bizonyosságot.

A "hü Isten"-ről tesz bizonyosságot az elmúlt 20 év krónikája: A háborús sebek gyógyítása után a megváltozott viszonyok között is a gyülekezet megragadta az egyedüli reményt, vigaszt adó Segítőt és a hozzá való ragaszkodás ügyének, egyházának felkarolásában tükröződött. Így került sor 1957. évben a torony újrabádogozására, a templomtorony ablakainak kicserélésére. Mely munkát Nyitrai Zoltán nyirbátori mester végezte el. A szükséges pénzt javarészből a gyülekezet adta össze, de tapasztalhattuk külföldi hittestvérek segítségét is. - 1958.-ban a toronyhelyreállítás alkalmából és a templom 90 éves jubileumára emlékezve D. Dr. Vető Lajos egyházkerületi püspök tesz látogatást és szolgál ez ünnepi alkalomból. Erre az ünnepségre elkísérte a püspököt Csákö Gyula püspöki titkár. Megyer Lajos esperes, Csengődy László kerületi lelkész. - 1960. évben az orgona javítása, bővítése, villanymotoros fújtatási rendszer bevezetése történik. A szükséges 23.000 Ft. összeget a gyülekezet adja össze. Az orgona-mester: Kelemen Árpád tállyáról. - 1962. év régóta esedékes problémát igyekszik megoldani. Valent Mihály evangélikus nyirbátori kőműves-mester vállalkozott arra, hogy elvégezze a templom alászigetelését 30.000.-Ft. költségkihatással. Ezzel a munkával sikerült a salétromozódást a templom oldalsófalán megszüntetni. A torony megbontására nem került sor. Ugyanez a mester bontja le a gazdasági épületet és fele anyagáért újat épít. Még ennek az 1962-es évnél eseményéhez tartozik, hogy Benkóczy Dániel lelkész a megüresedett Délszabolcsi egyházközség lekészi állását, az arra való meghívást elfogadja és november hó folyamán a gyülekezetből eltávozik. Isten nem hagyta sokáig árván gyülekezetét s november 30.-án már megérkezik helyettes lelkész szolgálatra Labossa László segédlelkész Rudabányáról. A lelkészválasztási eljárások lefolytatása után ünnepélyes beiktatása 1963. január 6.-án, Vizkereszt ünnepén volt. A beiktatás szolgálatát Megyer Lajos, hajdu-szabolcsi esperes végezte. Jelen voltak a gyü-

lekezet élők, volt lelkeszei: Nikodémusz János Ujcsanálósról, Benkóczy Dániel Nyíregyházáról, valamint a beiktatott lelkes testvérbátyja Labossa Lajos tatabányai lelkes és Smid István Lehel nyíregyházi vallásánár.

A lelkesváltozás után is továbbfolytatódott a megkezdett gyüleke-
zeti élet és munka. 1965-ben a templom belseje újult meg. Az ol-
dalfal kapott új festést valamint a farészek új mázolást. A fa-
részeket Ifj. Zavanyi József evangélikus kölcsi testvérünk végezte
el. A két világháborúban elhalt gyülekezeti tagok emlékére emlék-
oszlopot állítottunk. - Az 1966-os esztendő újabb nagy mozgólódást
hoz. Elhatározza a gyülekezet, hogy a 96 éves lelkeslakását átépí-
ti. Nagy anyagi hozzáállásra volt szükség. Megindult a tervezgetés
anyagbeszerzés, adományok, felajánlások befizetése. A legnagyobb
adomány 1.000.-Ft. volt, de 100.-Ft.-on alul senki sem adott. 1967
augusztus 5.-én kezdődött meg a régi pülete bontása és szeptember
16.-án már az ácsok is végeztek a munkával. A gyülekezet az építke-
zéshez mintegy 70 ezer forinttal járult hozzá. Ezenkívül több mint
6 ezer munkóraval társadalmi munkában. Az épület az állam által
engedélyezett nagyságban épülhetett. Így 2 szoba, iroda és mellék-
helyiségekkel áll s hozzá csatlakozik egy 7 x 4 m-es gyülekezeti te-
rem is. Az egész épület 18,5 m. x 10,40 m alapterületen áll.
1968. újból kiemelkedő események éve. A templom építésének 100 éves
jubileumára és a lelkes-lakás avatására a gyülekezetbe érkezik
D. Dr. Ottlyk Ernő az északi kerület püspöke. A felejthetetlen ünnep-
ségen megjelent Kőszegi Tamás kerületi lelkes, Benkóczy Dániel es-
peres - nyíregyházi lelkes, Labossa Lajos tatabányai lelkes. Bal-
czár István építész a lakás tervezője, nyíregyházi egyházközségi
felügyelő, Hütter Keresztély egyházmegyei felügyelő. A lelkes-lakást
Gulya Béla kölcsi kőműves-mester építette. Az ünnepséget hatalmas
sátorban közeled követte, melyre hivatalos volt az egész gyülekezet
a testvér egyházak képviselői is. Ez alkalommal köszöntötte a püspök
a lelkes feleségét: Jäger Margitot, akinek házasságkötésük 1968.
augusztus 3-án történt a soproni templomban. -1969.-ben meghalt
a gyülekezet régi szolgája, tisztségviselője, legöregebb embere:
Máté Bálint felügyelő és Máté Balázs nyugalmazott tanító, egyházi
iskolánk államosításig volt tanítója. - 1970. Egyre nehezebbé válik
a harangozó kérdés. Nincs vállalkozó, mindenki kötött munkahelyen
dolgozik. Megtörténik a harangok villamosítása. 25.000 Forintért és
így a harangozást gőnyomással a lelkesi lakásból lehet végezni. A
templomtakarítást a harangozó hiányában, állás megszűntével a gyüleke-
zet asszonyai vállalják, havonkénti beosztásban, önkéntesen, szere-
tetből. 1970.-ben hatalmas méretű árvíz pusztít a Szamos mentén.
Kölcsi szigetként megmenekült a szörnyű pusztulástól. 1972. évben
a templomtető festésére került sor. Erre a Lutheránus Viágszövetség-
től kaptunk támogatást. Utólag említen meg, hogy a lakásépítéshez
is kaptunk ettől a fórumtól 50.000.-Ft. támogatást. 1974. évben a
templom külső renoválását végeztettük el. A torony és homlokzati fal
kőporos, nemes vakolatot kapott. Ennek fedezetül ugyancsak külföldi
hitestvérek áldozata állt. Ebben az évben, tehát 1975.-ben a torony
festése volt beütemezve. Mikor a munka megkezdődött, akkor derült ki,
hogy ki kell cserélni korhadás miatt az gombot tartó aranyfát. Meg-
lepett ez bennünket. Nem voltunk hozzákészülve. Adakozást hirdettünk
és reméljük a kívánt összeg befolyik. A munkát 18.000.-Ft ba ke-
rül. A munkát Bári István bádogos, fehérgyarmati lakos végzi Nagy
Bertalan segítségével. A mester mindössze 22 éves, felesége, fia van.
Az aranyfát a Titász kirendeltségétől kaptuk Gajdos László /anyja:
Sira Zsuzsanna/ és Török Mihály evangélikus hitestvérünk engedélyé-
vel, közbenjárásával. A gombot csendben emeljük a helyére és a leg-
közelebbi istentisztelet alkalmával emlékezünk meg róla.
A gyülekezet lélekszámában számottevő változás nem állt be. Kölcsén
360 lélek él és nagykitérjedésű szórványában még kb. 120 lélek. A
gyülekezet felügyelője; Máté Jenő /Máté Bálint fia/, gondnoka: Juhász
Gyula, pénztárosa: Smajda Zsigmond; kántorai: Balku Vince és Németh Ele-
mér.

Kölcsi, 1975. augusztus 16. napján

Máté Jenő
lelkész

Smajda Zsigmond
pénztáros

Labossa László lelkész

Hetedik üzenet
Tóth Attila
2015.okt.02.

Anno Domini 2015.

Örömmel és reménységgel írom-e sorokat a jövő kölcsi gyülekezetének és Kölcsi lakosainak.

Öröm, mert a Magyarországi Evangélikus Egyház Turisztikai pályázata keretében - **Reformációi túra útvonalak címmel - hét templom megújult, köztük a kölcsi evangélikus templom.**

A templom történetében ilyen nagy mértékű külső és belső felújítás még nem történt soha. Reménység él bennem, mert a gondviselő Isten akaratát és munkáját látom gyülekezetünk életében.

Az évszázadok folyamán az Isten szeretete tartotta meg gyülekezetünket. Ez a szeretet tart meg bennünket most is és a jövőben is. Remélem, hogy nemcsak külső, hanem belső megújulása is eljön gyülekezetünknek a Szentlélek munkája nyomán.

1975 óta nagy társadalmi változásokat élt meg nemzetünk és ennek következtében gyülekezetünk.

- A termelőszövetkezeti rendszer felbomlott és megtörtént a földek újraelosztása. Magángazdálkodók, családi gazdaságok vették át a földek művelését, az állattartást.
- A kölcsi határ, mely fenntartotta eddig a falu közösségét, most néhány magángazdálkodó birtokába került, kik állami támogatással művelik földjeiket.
- A falu lakosságának nagy része földek nélkül napszámosként dolgozik vagy munkanélküliként él állami támogatásból.
- A fiatalok elköltöznek a faluból azokba a nagy városokba, ahol munkalehetőség van.
- Elöregednek a falvak és átveszik az üres házakat a roma vagy ukrán nemzetiségű emberek. Nagy gondot jelent a roma nemzetiség integrációja és robbanásszerű növekedése egész Magyarországon.

1989-ben csendes forradalom volt, az egy pártrendszer átalakult több pártrendszerre.

- A község irányítását Önkormányzati rendszerben Polgármesteri Hivatal látja el. Korábbi polgármesterek: Harbula István (evangélikus), Sira Magdolna (katolikus), Balku Pál (evangélikus).
- A község nagy fejlődésen ment át, szennyvízcsatorna rendszer, víztelep, körforgalom, mentőállomás, orvosi rendelő, iskola, óvoda épült az utóbbi években.
- A térség oktatási központja lett a helyi iskola 240 fővel. Az pedagógusok között nagy számban vannak evangélikus híveink.

Ebben a társadalmi közegben, változások közepette 40 évig szolgált gyülekezetünkben Labossa László.

Hűséges pásztori munkájával vezette és összetartotta a kicsiny gyülekezetet. 2004-ben nyugdíjba vonult Labossa László lelkész 40 évi szolgálat után.

2004-től 2013-Melich Mihály volt a gyülekezet lelkésze, aki fiatalos lendületével, felesége hitoktatói munkájával, énekkar alapításával, gazdag gyermek és ifjúsági munkával Isten országa felé vezette a gyülekezetet.

Melich Mihály Nyíregyházára került kórházlelkészi státuszba és 2014.márc. 1-től Tóth Attila (e sorok írója) lett a gyülekezet megválasztott és beiktatott lelkésze.

40 éve került le a templom gombja. Benne hiánytalanul megtaláltunk minden korábbi iratot. Reméljük, hogy megújult rézlemez borítású templomtornyukhoz további 40 évig nem kell renoválni és benne elhelyezett levél és fényképek (gyülekezeti csoportkép, lelkész és Bak házaspár), pénzek megmaradnak az utókor számára.

Gyülekezetünkben egyre kevesebben vagyunk, Isten kegyelméből élünk.

De ***bizakodva nézünk a jövőben, mert hitünk a feltámadott Úrra tekint, akinek van hatalma megújítani a gyülekezetet.***

- 21 gyermek vesz részt a kötelező hit-és erkölcsstan oktatásban és a fakultatív hittan oktatásban.
- Átlagos istentiszteleti létszámunk 20-40 között van. Hagy hangsúlyt fektetünk a gyülekezeti munkában a gyermek- és ifjúsági munkaágra, új közösségek teremtésére, a misszióra.
- Kölcséről elszármazott családok élnek Fehérgyarmaton (8-10 család), akikből egy új leánygyülekezet is alakulhat a jövőben.
- Az ökumenikus kapcsolatunk a helyi egyházakkal nagyon jó. A református gyülekezettel együtt tartjuk a reformációi emlékűnnepet, közösen úrvacsorázunk.
- Ökumenikus imahét során egymás templomaiban hirdetjük Isten igéjét.
- Evangélikus Bált szervezünk évente novemberben, melynek célja a közösség építése és adományok gyűjtése valamilyen cél (felújítás) elérése érdekében.
- Nyáron Olcsván ifjúsági tábor tartunk a Nyíregyházi gyülekezettel együtt.
- Kulturális esteket szervezünk a kultúrházban, melynek céljai: a helyi értelmiség összefogása és aktivizálása, a falu közösségi életének megelevenítése.
- Terveink között szerepel a régi elemi iskola újjáépítése, Gyülekezeti Kulturális- Sport -Központ kialakítása.

Kölcsi Evangélikus Templom idő kapszulájának üzenetei az utókor számára.

- Gyülekezetünknek honlapja(kolcse.lutheran.hu) és közösségi oldala van (facebook), ahol részletes információkat találhatunk egyházunk életéről.

A gyülekezeti munkában nagy segítségére van a lelkésznek a **presbitérium** közössége, melynek tagjai:

- Balku Pál (polgármester),
- Balku Sándor, Juhász Gyula, Juhász János (számvéőszéki tag),
- Juhász András, Máté Balázs, Máté Imre András (póttag)
- ifj. Máté Imre (gondnok),
- Máté Roland (jegyző),
- id, Máté György (számvéőszéki elnök)
- ,Mika József (számvéőszéki tag),
- Smajda Zsigmond (gyülekezetünk legidősebb tagja),
- Szűcs Gyula, Tamás Józsefné, Tamás Péter, Zavanyi Károly,
- Zavanyi Szende (pénztáros),
- Zavanyi József (felügyelő).

A gombot csendben emeljük a helyére és templomszentelési ünnepünkön megemlékezünk róla.

Az építkezésben az alábbi mesterek vettek részt:

- Cselovszki Tibor fővállalkozó (vanyarci evangélikus) Bentatim KFT.,
- Molnár Kálmán építésvezető Budapest,
- Czibula István műszaki ellenőr MEE. részéről Budapest,
- Pataki Ágnes tervező Budapest,
- Balku Sándor asztalos mester (nyílászárók és padok készítője), kölcsi evangélikus presbiter,
- Kondor Barnabás bádógos mester Penyige, Pál Tibor Bádógos mester Tiszakóród

A templom elektromos felújítását a VILL-TEX KFT. (Debrecen) készítette az alábbi mesterekkel:

- Tóth Tamás ügyvezető; ifj. Tóth Tamás műszaki igazgató;
- Kanál Sándor vezető szerelő;
- Katona Péter vezető szerelő; Tóth Krisztián szerelő; Serdült Dávid szerelő; Piroska Tibor szerelő;
-

A kőműves és festő munkákat az alábbi mesterek végezték:

Fejes Attila, Szabó Mihály, Katona Ferenc, Bányai Sándor, Hete Tamás, Csákány Sándor, Sándor Ferenc, Farkas Alex, Kulcsár Csaba, Kövér Kis Gergő, Tranculov

Kölcsei Evangélikus Templom időkapszulájának üzenetei az utókor számára.

József, Vida György alvállalkozó

Társadalmi munkával hozzájárultak az építkezéshez gyülekezetünkől: Tamás Péter presbiter, Juhász Gyula presbiter.

Az építkezés mögött láthatatlanul sokan álltak az imádság szolgálatával.

E levél mellé elhelyeztünk Smajda Zsigmond, gyülekezetünk legidősebb tagjának emlékiratát.

Istennek adunk hálát a mai napon templomunk megújulásáért. Imádkozunk azért, hogy e templom a jövőben is az elcsendesedés és az Istennel való találkozás helye legyen sokak számára.

Erős vár a mi Istenünk.

Kölcse, 2015.okt.02.

Zavanyi József felügyelő sk.

Tóth Attila lelkész

Émlékirat:

egy 85 életévét betöltött egyhástag emlékei-
sei szerint. 1930. 05 hó 14 napján születtem egy
hőldművelő család harmadik gyermekeként.
Édesanyom református vallású volt, édesapam
evangelikus. Édesanyómmal sokat jártam a
református templomba ahol sok éneket
megtanultam. Ezt ma is szoktuk énekelni
tanítással alkalmaiból. Fendülő koromban
még sokan voltak a gyülekezetben akik
ünnepek alkalmára szindarabokat tanu-
lunk. Ez volt az összetartó erő. Az 1944 ben
kezdődő halála során sok fiatal katona
viselt testvérként resztetünk el. Az 1945 ben
a felszabadulás után a kommunista rend-
szerben a gyülekezetet sokuk szomszédos inte-
ment tiltott lett a hitoktató. Ez erőheto
volt a gyermek nevelésben, majd az elhelyez-
kedésben. Az ötvenes években Benkősi Dániel
volt a gyülekezet lelkesze. 1963 ben
Salosa József szolgált 40 éven át a gyüle-
kezetben. Ez időszak már a hanyatlás
ései voltak. Majd 2004 ében fiatal család
lett a gyülekezet lelki gondozója akik nagy-
ban előmozdították a fiatalok belkavolását
Énédker aláakult ami a jelenben akkor man-
kint szolgál. Ami (szajalatos) szajalatos ese-
mény, hogy az előregedő gyülekezetben
a fiatalok belsankozása igen akadosott.
2014 ben új belkesz voltásra került sor
egy a jelenben Főth Mihály a gyülekezet leb-
kesze aki meglegedésünkre szolgál.
Az utóbbi időben több felújítás történt
a gyülekezetünkben, p.d. a mellék épület
felújítása, hűtés korszerűsítés, egyház.
Ami nagy öröminkre szolgál hogy támogatást

Kölcsei Evangélikus Templom időkapszulájának üzenetei az utókor számára.